

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	17. desember 2015

SAK NR 086-2015

OPPDATERT REGIONAL IKT-STRATEGI

Forslag til vedtak:

Styret slutter seg til at oppdatert versjon av IKT-strategi legges til grunn for det videre arbeidet med utvikling av IKT i Helse Sør-Øst.

Hamar, 11. desember, 2015

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok *IKT strategi og handlingsplan* 25. oktober 2012 i sak 066-2012. I strategien ble det vedtatt oppstart av fornyings- og moderniseringsprogrammet Digital fornying.

Det er nå utarbeidet en revidert strategi basert på identifiserte behov innen IKT-området. Retningen i strategien er den samme, men det er gjort strukturelle endringer og informasjonen er oppdatert per 2015. Enkelte fagområder, deriblant IKT-støtte for forskning og nasjonale satsninger, var ikke eller bare delvis behandlet i strategien fra 2012 og er tatt med i oppdatert strategi.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Gjennom arbeidet med revidert gjennomføringsstrategi for Digital fornying, samt prosesser innen IKT-støtte for forskning og forbedring av det prehospitalt området, ble det høsten 2014 identifisert et behov for å gjøre en mindre og målrettet oppdatering av IKT-strategi og handlingsplan fra 2012. Det ble lagt til grunn for oppdateringen at den strategiske retningen skulle beholdes, men at den skulle oppdateres til å innarbeide følgende hovedforhold:

- Erfaringer fra gjennomføringen av Digital fornying så langt
- Behov knyttet til IKT-støtte for forskning og det prehospitalt området
- Nasjonale strategier og utviklingsretning

I gjennomgangen ble det også vurdert å få en tettere tilknytning til *Plan for strategisk utvikling* (sak 075-2012), som ble vedtatt av styret i etterkant av *IKT strategi og handlingsplan* (sak 066-2012).

Hovedretningen for strategien ligger i å regionalisere et utvalg kliniske og virksomhetsrettete løsninger sammen med å bygge en robust IKT-infrastruktur som løsningene kan driftes på. Når denne grunnmuren er klar vil det åpne for en videre forbedring av de regionale løsningene og en eventuell nasjonalisering. Det vil også i mye større grad være mulig å innføre nye og moderne løsninger når dette er klart.

Sammendrag av IKT-strategi

Helse Sør-Østs IKT-strategi skal gi bedre pasientsikkerhet og kvalitet gjennom standardisering av arbeidsprosesser og teknologiske løsninger. Målgruppen for dette strategidokumentet er i hovedsak ansatte i Helse Sør-Øst, som arbeider med utvikling og innføring av IKT.

Retningen i strategien er den samme, men det er gjort strukturelle endringer og informasjonen er oppdatert per 2015. Det er også ivarettatt at strategien underbygger det nasjonale målbildet om én innbygger, én journal.

Gjennomføring av strategien skal bidra til forbedringer og gevinstrealisering innenfor fem områder vist i figuren under.

Bedre pasientsikkerheten og kvaliteten i helsetjenestene

Helse Sør-Østs bruk av IKT skal sikre at rett informasjon er tilgjengelig på rett sted, til rett tid og til rett person, slik at pasientsikkerheten blir ivaretatt og at alle ansatte i helseforetakene kan utføre oppgavene sine effektivt og med høy kvalitet overfor pasientene. Både kliniske prosesser og prosesser for ledelse og administrasjon krever god, hurtig og sikker informasjonstilgang for å støtte analyse, beslutninger og praktisk arbeid. Med de endringer som kom med ny pasientjournallov og ny helseregisterlov i 2015, er det juridiske grunnlaget på plass for å kunne gi tilgang på tvers mellom juridiske enheters behandlingsrettede registre, eller etablering av felles behandlingsrettet register.

Effektivisere helsetjenestene

Standardiserte og forenklede arbeidsprosesser og deling av beste praksis i regionen skal fjerne uønsket variasjon og bidra til bedret pasientsikkerhet. Videre digitalisering av arbeidsprosesser gjennom utvidelse og forbedring av de kliniske systemene med bedret prosessstøtte og brukeropplevelse, vil gi mer tid til pasientrettet arbeid. Gjennom innføringen av et regionalt økonomi- og logistikksystem, med tilhørende verktøy for virksomhetsstyring, vil det gis entydig ledelsesinformasjon og beslutningsstøtte for helseforetakene, det regionale helseforetaket og Helse- og omsorgsdepartementet.

Understøtte samhandling mellom alle parter som inngår i leveransen av helsetjenestene

Helsepersonell skal ha rask, enkel og sikker tilgang til alle nødvendige opplysninger. Innbyggerne skal ha rask tilgang på enkle og sikre digitale tjenester. Data skal være tilgjengelig for bedring av kvalitet, helseovervåking, styring og forskning.¹ Helse Sør-Øst fortsetter satsningen på bedret samhandling med primær- og kommunehelsetjenesten. Videre vil Helse Sør-Øst innføre løsninger som vil muliggjøre digital kommunikasjon mellom helseforetak, både internt i helseregionen og mot andre helseregioner. Parallelt vil regionens egne pasientsystemer konsolideres og samles til en felles regional journal for å bidra til sømløs samhandling mellom helseforetakene i regionen. Dette er et viktig steg i retning av den nasjonale strategien om "én innbygger - én journal".

¹ Meld. St. 9 (2012–2013)

Møte samfunnets forventninger til bruk av IKT og muligheter for selvbetjening

Pasienten og pårørendes rolle i behandlingsprosessen blir sterkere, bl.a. som følge av generell demokratisering, sterkere rettigheter og økt kunnskap i befolkningen. Den generelle bruken av IKT i samfunnet, eksempelvis nettbanker, medfører forventning om å kunne bruke digitale verktøy og kunnskapskilder også når sykdom oppstår. For å møte disse forventninger er det behov for å satse på løsninger som ofte omtales som digitale pasient- og innbyggertjenester. I tillegg til at slike løsninger forventes å gi pasientene opplevelse av et godt og effektivt helsevesen som møter deres behov bl.a. for informasjon og sikre løsninger for elektronisk kommunikasjon med helsetjenesten, foreligger dokumentasjon på at resultat av behandlingen blir bedre². Ikke minst gjelder det for pasienter med kroniske tilstander som vil oppleve økt deltakelse, styring av og kontroll med sin egen behandling før til at pasienter følger opp behandlingen på en bedre måte. Det er behov for samordning og prioritering for videre utvikling av løsninger.

Effektivisering av regionale IKT-leveranser som grunnmur for videre utvikling.

IKT-området i Helse Sør-Øst har gjennomgått en omfattende utvikling siden opprettelsen av helseregionene. Nå er det meste av informasjonen i sykehusene på et digitalt format. Likevel møter ikke Helse Sør-Øst alle forventningene til bruk av IKT i kjernevirksomheten. Det er muligheter for ytterligere kvalitets- og effektivitetsforbedringer i kjernevirksomheten ved bruk av IKT. For å realisere ny og moderne teknologi og løsninger, må det nåværende mangfold av løsninger og infrastruktur endres ved å sanere gamle løsninger, samt standardisere arbeidsprosesser og grunndata. Leveranse av regionale tjenester fra felles tjenesteleverandør, Sykehuspartner HF, skal gi reduserte drift- og forvaltningskostnader for IKT-tjenestene.

Gjennom IKT-strategien påtar Helse Sør-Øst RHF seg et stort ansvar for å etablere hensiktsmessige regionale IKT-løsninger, som bidrar til bedret pasientsikkerhet og kvalitet, og som understøtter helseforetakenes behov. Strategien hviler på tre strategiske virkemidler, en *felles infrastruktur* som grunnmur for leveranse av *felles tjenester*, levert gjennom en *felles tjenesteleverandør*.

Standardisering av arbeidsprosesser og teknologiske løsninger vil først og fremst gjøres gjennom satsningen Digital fornying, og vil kreve god styring og prioritering for å sikre måloppnåelse. Det er en forutsetning at helseforetakene og Helse Sør-Øst står sammen i gjennomføringen og der lokale tiltak støtter opp under realiseringen av denne strategien. Etablering av et velfungerende forvaltningsregime er en forutsetning for realisering av nytteeffekter og ivaretagelse av kontinuerlig forbedring, der helseforetakene og Helse Sør-Øst RHF prioriterer utvikling og forbedring i felleskap. For å sikre nærhet til den kliniske virksomheten er et regionalt senter for kliniske systemer under etablering ved Oslo universitetssykehus HF. Dette senteret skal, gjennom en nettverksmodell med de andre helseforetakene, ivareta det funksjonelle perspektivet i den kontinuerlige forbedringen av systemer og arbeidsprosesser.

² Kruse CS, Bolton K, Freriks G, The Effect of Patient Portals on Quality Outcomes and Its Implications to Meaningful Use: A Systematic Review, J Med Internet Res 2015;17(2):e44, <http://www.jmir.org/2015/2/e44>

3. Administrerende direktørs anbefaling

Det er administrerende direktørs vurdering at det har vært nødvendig å oppdatere IKT-strategi og handlingsplanen fra 2012. Den oppdaterte strategien beholder retningen om standardisering av teknologi og arbeidsprosesser for å bedre pasientsikkerhet og kvalitet. I oppdatert utgave gir IKT-strategien en mer tydelig retning for å danne en nødvendig grunnmur av IKT-infrastruktur som de regionale IKT-løsningene kan bygges på. Vellykket gjennomføring av strategien vil kreve tett involvering av hele regionen, og med en tydeligere prioritering og stram styring.

Virkemidlene er en felles infrastruktur, med felles tjenester og levert av en felles tjenesteleverandør. Konsekvensen av strategien vil nødvendigvis være en begrensning av det lokale handlingsrommet innen IKT-investeringer i helseforetakene, noe som også er i overenstemmelse med den nasjonale utviklingen på området.

Administrerende direktør vurderer at gjennomføringen av fornyingsprogrammet Digital fornying går godt. Innføringen av regionalt økonomi- og logistikk-løsning går etter plan, hvor nå Akershus universitetssykehus HF, Sykehuset Østfold HF og Sykehuset i Vestfold HF har den regionale løsningen. Videre er det gjennomført flere store leveranser til Sykehuset Østfold HF og Oslo universitetssykehus HF som gjennomgående elektronisk kurve, laboratoriedatasystem og elektronisk pasientjournal i tillegg til at PC-klientene på Sykehuset Innlandet og Akershus universitetssykehus er skiftet ut og fornyet. I 2015 har det vært forsinkelser i noen av de sentrale prosjektene, blant annet som følge av lavere tilgang på personell enn forutsatt og noe forsinkelser fra leverandør. Situasjonen for innføringen av nytt radiologisystem ved Sykehuset Innlandet HF har i 2015 vært særskilt krevende. Årsakene til utfordringene er komplekse og sammensatt, men vesentlige forhold knytter seg til tekniske utfordringer som følge av valget av en helt ny versjon av leverandørens programvare.

I IKT-strategi og handlingsplan fra 2012 ble det satt opp et sett med resultatmål for perioden 2013-2016, med et tilhørende overordnet estimat på 4,1 milliarder norske kroner i investeringer og et tilhørende driftsbudsjett på 1,2 milliarder kroner, totalt 5,3 milliarder kroner i perioden. Administrerende direktør vurderer at de aller fleste målene har blitt eller er i ferd med å bli nådd, men ser samtidig at det har vært gjort prioriteringer siden 2012 som har ført til endringer og utvidelser av de samlede leveransene. Ved Sykehuset Østfold HF har det vært en utvidet leveranse på IKT-infrastruktur og løsninger, inkludert nyvinninger innen klinisk logistikk og kurve- og medisinerings. Sykehuset Østfold HF står frem som et teknologisk svært avansert sykehus, som gir et godt grunnlag for videre regional utvikling. Det er i tillegg gjennomført en rekke meget vellykkede prosjekter i perioden, Administrerende direktør vil spesielt framheve innføring av regionale PAS/EPJ-løsning (DIPS) ved Oslo universitetssykehus (som også mottok Dataforeningens ehelsepris for 2015) samt det regionale økonomi- og logistikksystemet som er implementert ved tre helseforetak. Innføring av fagsystem innenfor radiologi og laboratoriefag har vist seg mer krevende enn forutsatt og prosjektene har vesentlige forsinkelser, dog utgjør disse en mindre del av den samlede porteføljen. Innenfor samhandlingsområdet har Helse Sør-Øst gjort vesentlige leveranser, blant annet med innføring av pleie- og omsorgsmeldinger (PLO) i hele regionen.

Fremover vil etableringen av en felles IKT-infrastruktur og en felles klinisk løsning med en konsolidert PAS/EPJ-løsning for regionen (DIPS), være de høyest prioriterte prosjektene.

Administrerende direktør mener at Helse Sør-Øst er på god vei i arbeidet med å utføre IKT-strategien og anbefaler at styret slutter seg til den oppdaterte versjonen.

Trykte vedlegg:

- IKT-strategi versjon 2
- Vurdering av måloppnåelse

Utrykte vedlegg:

- Ingen